

Jurečka zarazil projekt, který spolykal miliardy, ale ani po 8 letech nejede

SZ seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-jurecka-zarazil-projekt-ktery-spolykal-miliardy-ale-ani-po-8-letech-nejede-217688

Článek si také můžete poslechnout v audioverzi.

Na Ministerstvu práce a sociálních věcí končí po osmi letech projekt, který stál několik miliard.

Na začátku bylo zadání, že se od podlahy přebuduje počítačový systém, přes který stát lidem vyplácí sociální dávky. Měl být levnější, spolehlivější a uživatelsky takový, aby se s ním úředníkům lépe pracovalo.

Konec projektu se neslaví – není důvod.

Nové IT systémy se od roku 2014 nejenže nepovedlo nasadit do ostrého provozu, některé se po letech ještě ani nezačaly programovat. Přitom celkové náklady se vyšplhaly zhruba na 1,3 až 1,5 miliardy.

S projektem, později kritizovaným jako velikášský a nepřipravený, začala ministryně Michaela Marksová z ČSSD. A pak v něm – už nuceně, aby obrovské náklady nepřišly vniveč – pokračovala její

nástupkyně Jana Maláčová.

Současný ministr Marián Jurečka (KDU-ČSL) teď další práce na těchto IT systémech fakticky zastavuje. Ministerstvo si nechalo zpracovat analýzu od velké poradenské firmy a advokátní kanceláře specializující se na veřejné zakázky. Závěr poradců je, že nejvýhodnější bude v projektu nepokračovat.

„Vyšlo, co jsme předpokládali,“ potvrdil Seznam Zprávám ministrův náměstek Karel Trpkoš, zodpovědný za IT.

Jako šest let staré auto

Proč vedení ministerstva o konci projektu rozhodlo, se dá ukázat na dvou konkrétních zakázkách.

Přes jednu z aplikací se měly lidem přidělovat dávky v nezaměstnanosti. Soutěž z doby ministryně Marksové stanovila cenu na 106 milionů a termín spuštění na rok 2017. Částka se však navyšovala o desítky milionů, až loni ministerstvo zjistilo, že dokončení vyjde celkově na 700 milionů.

„Takhle se tady v minulosti schválně podstřelovaly ceny i termíny dokončení,“ prohlásil před rokem na adresu ministryně Marksové a jejích spolupracovníků tehdejší náměstek zodpovědný za informační technologie Robin Povšík z ČSSD.

Další aplikaci na výplatu dávek zase ministerstvo dokázalo vypsát, ale vítěze nevybralo nejen za Marksové, ale ani za další ministryně, a to kvůli sporu dvou firem, které se o zakázku ucházely, až skončily před soudem.

Mezitím uteklo šest let. „Je to, jako byste si před šesti lety objednal auto, a teprve dnes vám ho přivezli. Taky byste ho už nechtěl,“ uvedl náměstek Trpkoš na příkladu, proč je lepší od záměru ustoupit.

Nynější plán ministerstva tedy je nechat minulost být bez ohledu na náklady, které už projekt nového IT stál. A alespoň do budoucna použít něco z rozpracovaných systémů. „Neumím říct, kolik toho využijeme. Vím, že to nebude sto procent, vím ale taky, že to nebude nula. Jako když stavíte dům ze starších cihel: některá je použitelná, jiná už ne,“ řekl náměstek Trpkoš.

Policie: Nic trestného se nestalo

Foto: Vojtěch Blažek

Marksová vždy tvrdila, že se výměnou informačních systémů ušetří.

Policisté rozpitvali několik IT zakázek z éry ministryně práce Michaely Marksové z ČSSD. Pustili se do nich na základě trestního oznámení Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ), který k utrácení ministerstva za nové systémy vydal v roce 2018 zdrcující zprávu – stát podle kontrolorů vynaložil nehospodárně 1,7 miliardy.

První tendr se týkal systému na vyplácení dávek v nezaměstnanosti. Zakázku úřad vysoutěžil za 106 milionů, v době kontroly ale náklady vyšplhaly o dalších 88 milionů. A dnes by byly na dokončení potřeba další stamiliony. „Analýzou účetních dokladů bylo zjištěno, že bylo ze strany ministerstva proplaceno plnění na základě ověření skutečně poskytnutých služeb,“ napsali však policisté do usnesení, jímž případ odložili.

Druhá zakázka: poradenství a dohled nad probíhajícími pracemi na IT systémech. Smlouvu s cenou 108 milionů úřad po příchodu ministryně Marksové navýšil o dalších 85 milionů. Zatímco právníci NKÚ to považovali za zneužití pravomoci, kriminalisté případ uzavřeli s tím, že zákon Marksové dovozoval za mimořádných okolností smlouvu bez soutěže prodloužit.

Stamiliony létaly

Účet za osmiletou éru se dá spočítat jen v hrubých číslech, ale i tak jde o obrovské sumy.

Například: jen za poradenství úřad v minulých letech utratil přibližně 200 milionů, desítky milionů za externí odborníky na IT, 280 milionů stál nikdy nedokončený systém dávek pro nezaměstnané, 300 milionů propojení nových systémů, asi 120 milionů stály takzvané migrace dat a další služby, za stovky milionů úřad nakoupil licence od společnosti Microsoft...

Už v roce 2018 upozornil Nejvyšší kontrolní úřad po rozsáhlé prověrce, že ministerstvo utratilo nevhodně 1,7 miliardy. Například tím, že se neustále prodlužovaly termíny dokončení aplikací, dramaticky rostly náklady, a stát tak platil dvakrát: hradil vývoj nových systémů a zároveň udržoval ty staré.

Jen to vyšlo podle kontrolorů na milion korun denně.

Maláčová slíbila vyřešit miliardové průšvihy s IT. Ale nezvládla to

---

18. 11. 2021 10:02

Ministryně Marksová to vysvětlovala objektivními důvody. „Nikdy dopředu nevíte, jak se mění legislativa. Takže logicky to jsou vlastně dvě čísla, která jsou nepoměřitelná. To není, že byla nějaká původní cena a my jsme ji navýšili,“ tvrdila, jak je těžké plánovat ceny IT projektů, které prý ovlivňuje každý zásah poslanců: jakmile Sněmovna odhlasuje, že se dávky nějak zvýší nebo změní, okamžitě se to promítne i do ceny aplikace, již je potřeba přeprogramovat.

A tvrdila také, že naopak ušetřila ministerstvu 600 milionů tím, že rozbila staré dodavatelské vztahy IT firem s ministerstvem.

Jedno vězení, jedna dohoda

Foto: Michal Šula, Seznam Zprávy
Jan Baláč se přiznal a dostal podmínku.

IT zakázky na ministerstvu práce už dostaly před soud dva vysoké úředníky. Prvním byl Vladimír Šiška, který v roce 2012 – pod svým šéfem, ministrem Jaromírem Drábkem (TOP 09) – spustil velký

plán: chtěli nahradit dosavadní firmu OKsystem novým, levnějším dodavatelem. Šiška ale zakázky rozdál bez soutěže, za manipulace s tendry dostal čtyři roky vězení.

Jan Baláč, náměstek ministryně Jany Maláčové (ČSSD), dostal letos u soudu podmínku, opět za machinace. Baláč se přiznal a uzavřel se soudem takzvanou dohodu o vině a trestu. Soud uznal, že se Baláč nešikovně snažil odblokovat stamilionovou zakázku na výplatu dávek. Navrhl jedné z IT firem, že když ustoupí od sporu o tento tendr, dostane šanci v jiných zakázkách. To je však trestný čin pletich ve veřejné soutěži.

Šéfem IT a hlavním mozkiem změn byl u Marksové náměstek Robert Baxa. Když musel po nástupu ministryně Maláčové v úřadu nuceně skončit, nastoupil do společnosti DXC Technology, která od ministerstva předtím dostala velké zakázky.

Na Baxu byli v té době rozezleni i poslanci sociálního výboru. Sliboval jim třeba, že dávkový systém je těsně před spuštěním. To bylo v roce 2017. Ve skutečnosti zdaleka nebyl hotov – a není dodnes.

Marksová ani Baxa už od roku 2019 se Seznam Zprávami o IT aplikacích a své roli v projektu nekomunikují, na opakované žádosti o vyjádření neodpovídají.

Pokud by se započítaly i peníze, které na výměnu aplikací vynaložil ještě před Marksovou, náklady tohoto projektu vystřelí ještě výš.

Už v roce 2011 se totiž pokusil celý systém změnit ministr práce Jaromír Drábek (TOP 09) .

Podle nejvyšších kontrolorů zbytečně vyhodil 1,5 miliardy, aniž dosáhl cíle. A navíc jeho náměstek Vladimír Šiška skončil ve vězení.

Proteče 100 miliard ročně

Cílem, který deklarovala Marksová, bylo takzvaně přesoutěžit strategické dávkové systémy, které od 90. let na úřadu dodávala firma OKsystem. Jak se ale prodlužovaly termíny dokončení nových aplikací, ministerstvo muselo stejně prodlužovat s OKsystemem kontrakty ve stamilionových částkách.

Nic jiného nezbylo: jde o strategické aplikace, ročně jimi proteče 100 miliard. A jsou klíčové pro stát i pro lidi. Úřady si nemohou dovolit, aby počítače nefungovaly, a nezaměstnaní tak nedostali peníze.

Ministerstvo teď chce dál používat aplikace OKsystemu. V soutěži hledá firmu, jež je bude provozovat. Technicky to může být opět OKsystem, ale i jiná společnost, která splní podmínky a nabídne nejlepší cenu.